

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Інституту гідробіології НАН України
протокол від 30.04.2026 № 3

заступник голови Вченої ради
чл.-кор. НАН України д.б.н. проф.

Володимир ЮРИШИНЕЦЬ

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ ТА ДОКТОРАНТУРИ

Інституту гідробіології Національної академії наук України у 2026 році

І. Загальні засади

1. Правила прийому до аспірантури для здобуття вищої освіти в Інституті гідробіології НАН України у 2026 році (далі – Правила прийому) розроблені відповідно Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році (далі – Порядок), який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 26.02.2026 р. № 373, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 20.03.2026 р. за № 374/45768 та діють протягом 2026 року. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0374-26#Text>

2. Підставою для оголошення прийому до аспірантури для здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії в Інституті гідробіології є ліцензія Міністерства освіти і науки України щодо на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу.

Прийом до аспірантури оголошується на Освітньо-наукову програму (ОНП) **Гідробіологія** та ОНП **Іхтіологія**, галузь знань – **Е Природничі науки, математика та статистика**; спеціальність – **Е1 Біологія та біохімія**.

<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>

3. Аспірантура є основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Ступінь доктора філософії здобувачеві присуджується спеціалізованою вченою радою

за результатами успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації.

4. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

5. На навчання до аспірантури приймаються громадяни України, які мають ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) за відповідною спеціальністю.

6. Прийом до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань.

7. Підготовка громадян України в аспірантурі здійснюється за рахунок коштів державного бюджету України (за державним замовленням) або за рахунок коштів юридичних та/чи фізичних осіб (на умовах контракту)

8. Затверджені Вченою радою Правила прийому до аспірантури на 2026 р. оприлюднюються на офіційному вебсайті Інституту та в ЄДЕБО.

9. У цих Правилах терміни вжито в таких значеннях:

– вступне випробування – оцінювання підготовленості вступника, що відповідно може проводитися у формі єдиного вступного іспиту, єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень, фахового іспиту та презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень у разі вступу на навчання, за результатами якого виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100-200 (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку («незадовільно»);

– єдине вступне випробування (далі - ЄВВ) - форма зовнішнього оцінювання підготовленості особи з методології наукових досліджень для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

– єдиний вступний іспит (далі - ЄВІ) - форма зовнішнього оцінювання підготовленості вступника для здобуття другого (магістерського) або третього (освітньо-наукового, освітньо-творчого) рівня вищої освіти, яка поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної (англійської, німецької, французької, іспанської на вибір вступника) мови;

– вступний іспит із спеціальності - форма оцінювання в закладі вищої освіти, що передбачає оцінювання здобутих раніше компетентностей (результатів навчання) в обсязі стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня з відповідної спеціальності, необхідних для опанування освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

- вступник - особа, яка зареєструвала електронний кабінет вступника та/або подала заяву(и) про допуск до участі в конкурсному відборі;
- конкурсна пропозиція - пропозиція закладу вищої освіти щодо прийому на навчання для здобуття вищої освіти;
- конкурсний бал – оцінка підготовленості вступника, яка розраховується як сума балів за результатами вступних випробувань та інших конкурсних показників відповідно до Порядку прийому та цих Правил для вступників на здобуття ступеня доктора філософії;
- презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень – форма вступного випробування для вступу на здобуття ступеня доктора філософії, яка полягає в заслуховуванні, обговоренні та оцінюванні предметною комісією наукового повідомлення вступника.

II. Строки прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Організацію прийому вступників до аспірантури здійснює приймальна комісія, яка діє згідно з Положенням, розробленим з урахуванням вимог законодавства.
2. Усі питання, пов'язані з прийомом до аспірантури, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директора та/або виконання процедур вступної кампанії.
3. Прийом на навчання громадян України за денною формою здобуття вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється виключно за державним замовленням.
Підготовка здобувачів поза аспірантурою можлива для працівників, які професійно здійснюють наукову діяльність за основним місцем роботи в Інституті. Нормативний строк підготовки доктора філософії незалежно від форми навчання становить чотири роки.
4. До аспірантури та докторантури Інституту на конкурсній основі приймаються громадяни України. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, а також особи, яким надано статус біженця, статус особи, що потребує додаткового захисту або тимчасового захисту, та особи зі статусом закордонного українця, що перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

5. Обов'язковою умовою допуску до вступних випробувань у аспірантуру у 2026 році є успішне складання:

– ЄВВ (єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень) та ЄВІ (єдиного вступного іспиту).

Для допуску до конкурсного відбору на навчання чинні сертифікати ЄВІ 2024–2024 років оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів та ЄВВ за 2025–2026 роки.

Етапи вступної кампанії :

6. Для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на основі НРК7 строки реєстрації заяв вступників, конкурсного відбору та зарахування на навчання визначаються цими Правилами прийому з дотриманням вимог до вступних випробувань, визначених Порядком.

1) Реєстрація заяв на участь в ЄВІ / ЄВВ, а також проведення основної і додаткової сесій ЄВІ / ЄВВ проходить у терміни, встановлені Міністерством освіти і науки України, за графіком (<https://testportal.gov.ua/>).

– основний період реєстрації – 23 квітня – 14 травня 2026 р.

– додаткова реєстрація – 26–28 травня.

2) Основна і додаткова сесії ЄВІ / ЄВВ:

– основна сесія 14–29 липня 2026 р.

– додаткова сесія 24–28 серпня 2026 р.

3) Прийом заяв та документів на участь в конкурсному відборі та вступних випробуваннях для вступу на навчання до аспірантури Інституту:

з 7 по 25 серпня 2026 року у робочі дні з 10.00 до 13.00 та з 14.00 до 16.00 год., кім. 228.

4) Проведення вступних випробувань (вступного іспиту із спеціальності та презентацій дослідницьких пропозицій):

26 серпня – 7 вересня 2026 р.

5) Термін оприлюднення на сайті Інституту рейтингового списку вступників

– не пізніше 8 вересня 2026 р.

6) Зарахування вступників за кошти державного бюджету та його оприлюднення на сайті – з 15 вересня, за кошти фізичних та/або юридичних осіб – не пізніше ніж 15 жовтня.

7) Початок навчання в аспірантурі: 1 жовтня 2026 р.

III. Порядок прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань та зарахування до аспірантури

1. Інститут оголошує прийом вступників до аспірантури за денною формою навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю Е1 Біологія та біохімія:

– Освітньо-наукова програма Гідробіологія;

– Освітньо-наукова програма Іхтіологія.

На навчання приймаються особи, які здобули освітній ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) – 7 рівень Національної рамки кваліфікації.

2. Заяви на вступ до аспірантури 2026 р. можна подавати через особистий електронний кабінет вступника на веб-сторінці ЄДЕБО за адресою <https://vstup.edbo.gov.ua/>.

Реєстрація заяв та подання документів на ЄВІ/ЄВВ та у ЄДЕБО не замінює процедуру подачі документів для вступу до аспірантури Інституту.

3. Вступники до аспірантури подають такі документи:

- заява вступника на ім'я директора (у паперовій формі) подається особисто до Приймальної комісії Інституту;
- особовий листок з обліку кадрів, завірений за місцем праці (за наявності), для непрацюючих вступників особовий листок видається в Інституті та завіряється у відділі кадрів Інституту;
- копії дипломів про вищу освіту (ступінь магістра (спеціаліста) та ступінь бакалавра);
- копії додатків до дипломів про вищу освіту;
- копія документа, що посвідчує особу та громадянство;
- копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення);
- список опублікованих наукових праць та відбитки опублікованих статей/тез зі спеціальності (за наявності);
- дослідницька пропозиція (див. п.8 розділу III цих Правил);
- чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;
- копія трудової книжки, завірена за місцем праці (за наявності);
- медична довідка за формою 086-о для вступу до закладів освіти (оригінал);
- сертифікати про складання ЄВВ та ЄВІ. Умовою допуску до вступних випробувань у Інституті є успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025-2026 рр. та успішне складання ЄВІ в 2024-2026 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів.

Форми документів для вступу (*форма заяви вступника, особовий листок з обліку кадрів*) розміщені на сайті Інституту <http://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zahalna-informatsiia>

Під час подання заяви вступник пред'являє особисто оригінали:

- документа (один з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про громадянство України»;
- військово-облікового документа (військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного);

- документів державного зразка про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, і додатків до них.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією Інституту гідробіології.

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

4. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявними дозвільними документами на відкриття аспірантури в Інституті фіксується в заяві вступника і підтверджується його особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

5. Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання, про що повідомляє вступника.

6. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні документи для вступу. Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до проходження вступних випробувань в аспірантуру в зв'язку з неподанням у встановлений термін усіх або окремих документів, визначених цими Правилами.

7. Для осіб, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії з іншої галузі знань/(спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі, Приймальною комісією може бути призначено додаткове випробування – фаховий залік із загальної біології на рівні знань НРК7.

Результати складання додаткового випробування не враховуються у розрахунку конкурсного балу, проте вступники мають скласти такий залік перед складанням фахового іспиту із спеціальності з результатом не менше 60 балів із 100.

8. Дослідницька пропозиція у роздрукованому (1 примірник) та електронному варіантах (презентація PowerPoint обсягом не менше 5 слайдів) подається не пізніше чим за 7 днів до фахового іспиту з рекомендаційним листом передбачуваного наукового керівника.

До дослідницької пропозиції додається список опублікованих наукових праць і винаходів, копії опублікованих статей/тез (за наявності). Оцінювання презентації наукової роботи відбувається під час вступного іспиту з спеціальності.

9. Конкурсний бал (КБ) особи, яка претендує на зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, розраховується за такою формулою:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = K1 \times П1 + K2 \times П2 + K3 \times П3, \text{ де}$$

– П1 – оцінка ЄВІ тесту з іноземної мови;

- П2 – оцінка єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень;
- П3 – загальна оцінка фахового іспиту зі спеціальності та презентації наукової роботи;

Предметні коефіцієнти $K1 = 0,2$, $K2 = 0,2$, $K3 = 0,6$

П3 – визначається за сумарним балом з урахуванням результатів:

- фаховий іспит з спеціальності – 0,7 x отриманий бал;
- дослідницька пропозиція та Додаткові бали – 0,3 x отриманий бал.

Таблиці переведення тестових балів тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ, тесту з іноземної мови ЄВІ та тестових балів ЄВВ з методології наукових досліджень до шкали 100-200 подано у *Додатку 1*.

Критерії та шкалу оцінювання вступного випробування зі спеціальності наведено у *Додатку 2*.

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення для вступників подано у *Додатку 3*.

10. У разі одержання однакової кількості балів переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники:

- які успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою;
- мають наукові статті;
- отримали вищі бали з тесту загальної навчальної компетентності;

Зазначене рішення приймається Приймальною комісією.

11. У рейтинговому списку рекомендованих до зарахування, упорядкованому за конкурсним балом - від більшого до меншого, зазначається прізвище, ім'я та по батькові вступника та його конкурсний бал.

Рейтинговий список вступників до аспірантури, які рекомендуються до зарахування, оприлюднюється на інформаційному стенді Приймальної комісії Інституту та/або на веб-сторінці.

12. Особи, які без поважних причин не з'явились на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня (150 балів), до участі у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

13. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені Інститутом, розглядає Апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора.

14. Наказ про зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії видається директором на підставі рішення Приймальної комісії та

оприлюднюється на інформаційному стенді Приймальної комісії в строки, встановлені у п.7 розділу II цих правил.

15. Дослідницькі пропозиції та відповіді, підготовлені на вступних випробуваннях вступниками, зберігаються протягом одного року, потім знищуються, про що складається акт.

16. Аспіранти денної форми навчання отримують академічну стипендію у разі зарахування на навчання за державним замовленням відповідно до чинного законодавства України. Аспіранти з інших міст забезпечуються гуртожитком.

IV. Забезпечення відкритості та прозорості під час прийому на навчання для здобуття вищої освіти

1. Інститут забезпечує відкритість та прозорість вступної кампанії шляхом:

- своєчасного оприлюднення на офіційному вебсайті Інституту цих Правил, ліцензії на провадження освітньої діяльності, сертифікатів про акредитацію, правил прийому, положення про приймальну комісію закладу вищої освіти, плану прийому, обсягу місць за державним замовленням, розміру плати за навчання, графіка вступних випробувань, рейтингових списків та наказів про зарахування;

- надання вступникам можливості ознайомитися з результатами перевірки поданих документів та вступних випробувань;

- дотримання антикорупційного законодавства України.

2. Подання вступником недостовірних персональних даних, недостовірних відомостей про здобуту освіту або результати вступних випробувань є підставою для скасування наказу про зарахування в частині, що стосується цього вступника, незалежно від строку виявлення відповідних фактів.

3. Договір із замовником щодо навчання за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб та договір про навчання з зарахованим аспірантом укладається після видання наказу про зарахування до початку навчального процесу. Оплата навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами.

4. Уся офіційна інформація щодо вступної кампанії дублюється на інформаційних стендах приймальної комісії та в офіційних цифрових каналах комунікації Інституту для оперативного доступу вступників.

5. Інститут гарантує захист персональних даних вступників згідно із Законом України «Про захист персональних даних» при їх обробці в автоматизованих системах та паперових архівах.

6. У разі виникнення форс-мажорних обставин (оголошення повітряної тривоги тощо) під час проведення вступних випробувань, приймальна комісія має право перервати іспит та перенести його проведення на інший час, про що вступники повідомляються негайно через офіційні канали зв'язку.

V. Особливості зарахування до докторантури

1. Інститут оголошує про прийом вступників до докторантури за денною формою навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю 03.00.17 гідробіологія за наявності попередньо запланованого місця (заяви від майбутнього докторанта з візою передбачуваного наукового консультанта на ім'я директора Інституту приймаються протягом січня на наступний навчальний рік).

2. Вступ до докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цих Правил.

3. Прийом заяв і документів, розгляд розгорнутої пропозиції, конкурсний відбір та зарахування на навчання в докторантуру проводиться в такі строки:

Етапи вступної кампанії	Денна (очна) форма навчання
Прийом заяв про намір вступити до докторантури на наступний навчальний рік	1 січня – 20 лютого
Прийом заяв та документів	до 25 квітня
Розгляд поданих документів	до 1 травня
Затвердження Вченою радою Інституту рекомендації відділу щодо зарахування в докторантуру	до 1 червня
Терміни зарахування вступників до докторантури	1 вересня

4. Перелік документів, необхідних для вступу до докторантури Інституту:

- документ, що посвідчує особу та громадянство (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон або інший документ відповідно до ст. 5 Закону України «Про громадянство»);
- документ державного зразка (оригінал) про раніше здобутий освітній рівень, і додаток до нього;
- копія диплома доктора філософії або кандидата наук;
- особовий листок з обліку кадрів;
- список опублікованих наукових праць та копії наукових публікацій за темою дисертації;
- письмова характеристика наукової діяльності вступника, складена доктором наук, який є штатним науковим працівником Інституту, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

- розгорнута пропозиція, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки наукових досягнень до захисту;
- чотири кольорових фотокартки розміром 3 x 4 см.

5. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради Інституту щодо зарахування такого вступника до докторантури Вчена рада Інституту одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови Вчена рада надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

6. До докторантури Інституту приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

7. Для вступу до докторантури вступник подає (не пізніше 20 березня) до свого наукового відділу розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від вступника відповідний відділ заслуховує наукову доповідь і колегіально (шляхом голосування співробітників підрозділу) визначає можливість зарахування вступника до докторантури та подає висновки на розгляд Вченої ради Інституту.

8. Після позитивного рішення підрозділу щодо розгорнутої пропозиції та відповідності претендента вимогам до вступу, вступник до докторантури подає вченому секретарю Інституту документи, визначені п. 4 цього розділу Правил, та висновки відділу.

Вчена рада Інституту в місячний строк розглядає висновки відділу щодо вступника, заслуховує його розгорнуту пропозицію і за позитивного рішення: затверджує тему, орієнтовний план-проспект дисертації, приймає рішення про його зарахування до докторантури та, відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника, призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних наукових працівників Інституту із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення Вченої ради затверджується і оформляється наказом директора Інституту (за підтвердження Президією НАН України надання місця на підготовку докторантів за державним замовленням).

Додаток 1

Таблиці
переведення тестових балів тесту загальної навчальної
компетентності ЄВІ, тесту з іноземної мови ЄВІ та тестових балів ЄВВ з
методології наукових досліджень до шкали 100-200

Таблиця 1.1.

Переведення тестових балів
тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ до шкали 100-200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
5	100	20	159
6	104	21	162
7	108	22	165
8	112	23	168
9	116	24	171
10	120	25	175
11	125	26	179
12	130	27	182
13	135	28	185
14	139	29	187
15	143	30	190
16	147	31	193
17	151	32	196
18	153	33	200
19	156		

Таблиця 1.2.

Переведення тестових балів
тесту з іноземної мови ЄВІ до шкали 100-200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
5	100	19	157
6	108	20	160
7	116	21	162
8	124	22	164
9	130	23	167
10	134	24	170
11	137	25	174
12	140	26	177
13	143	27	182
14	146	28	188
15	148	29	194
16	150	30	200
17	152		
18	154		

Таблиця 1.3

Переведення тестових балів
ЄВВ з методології наукових досліджень для вступу для здобуття
ступеня доктора філософії на основі НРК7 до шкали 100-200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
25	100	51	134,5	76	168
26	101	52	136	77	169
27	102,5	53	137	78	170,5
28	104	54	138,5	79	172
29	105	55	140	80	173
30	106,5	56	141	81	174,5
31	108	57	142,5	82	176
32	109	58	144	83	177
33	110,5	59	145	84	178,5
34	112	60	146,5	85	180
35	113	61	148	86	181
36	114,5	62	149	87	182,5
37	116	63	150,5	88	184
38	117	64	152	89	185
39	118,5	65	153	90	186,5
40	120	66	154,5	91	188
41	121	67	156,	92	189
42	122,5	68	157	93	190,5
43	124	69	158,5	94	192
44	125	70	160	95	193
45	126,5	71	161	96	194,5
46	128	72	162,5	97	196
47	129	73	164	98	197
48	130,5	74	165	99	198,5
49	132	75	166,5	100	200
50	133				

Шкала оцінювання вступного випробування зі спеціальності

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКА

Вступне фахове випробування проходить у формі усного іспиту на основі білетів. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури оцінюються за шкалою 200 балів. Критерії оцінювання наступні.

Кількість балів	Оцінка		Характеристика відповіді вступника
	за шкалою ЄКТС	за національною шкалою	
180–200	A	5 (відмінно)	Повна розгорнута, логічна, послідовна відповідь, що повністю розкриває суть питання. Вміння застосовувати знання, наводити приклади, володіти понятійним апаратом.
170–179	B	4 (дуже добре)	Розуміння матеріалу, логічно обґрунтована відповідь, володіння узагальненими знаннями предмету вище середнього рівня. Допускаються незначні неточності.
150–169	C	4 (добре)	Розуміння матеріалу, міцні знання, логічне викладення матеріалу, вміння робити висновки та аргументувати їх. Допускаються незначні неточності і помилки.
130–149	D	3 (задовільно)	Знання основ теорії є достатніми, вміння використовувати загальновідомі докази. Неповне володіння матеріалом, фрагментарна відповідь, намагання аналізувати, робити висновки. Відповідь логічна, хоча має неточності.
110–129	E	3 (недостатньо)	Знання основ теорії та вміння наводити власні приклади. Неповна, фрагментарна відповідь. Втрачається логіка та послідовність викладення питання.
70–109	FX	2 (незадовільно)	Нерозуміння питання, відповідь не по суті, демонстрація відсутності умінь міркувати, робити висновки. Відповідь не на всі питання, мінімальні знання.
1–69	F	2 (неприйнятно)	Повне не розуміння запитання, відповідь не по суті, демонстрація відсутності умінь міркувати, робити висновки. Відсутня відповідь.

**Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові
досягнення вступників до аспірантури для здобуття
наукового ступеня доктора філософії**

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Стаття у виданні, яке індексується у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science, Index Copernicus та інші), за обраною спеціальністю	ДБ ₁	60
Стаття у вітчизняному науковому фаховому виданні або у закордонному виданні (за спеціальністю) або патент чи авторське свідоцтво	ДБ ₂	40
Стаття чи матеріали конференції (за спеціальністю)	ДБ ₃	20
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою за обраною спеціальністю	ДБ ₄	60
Всього (не більше)		200